

[J. S. Foget.]

konkurrence, som fastsætter Landbrugets Priser.

Derfor vil Landbrugets og Industriens Stilling blive forskellig over for en Lov som den, vi her behandler. Medens Industrien kan skubbe den øgede Udgift fra sig, dels tilbage paa Arbejderne selv, dels over paa Landbruget — og hermed har vi de to store Fraktioner af den forbrugende Del af Samfundet —, saa har Landbruget ingen Mulighed for at skubbe en øget Udgift fra sig. Her føles derfor ikke alene direkte Lønforhøjelserne for Landbrugets Arbejdere, men ogsaa indirekte Lønforhøjelserne for Industriens Arbejdere, nemlig gennem stigende Varepriser.

Som Repræsentanter for særlig den mest nødstedte Del af Landbruget kan vi derfor ikke paa dette Grundlag tilsige vor Medvirken til gennem Lovgivningen direkte og indirekte at forøge Landbrugets Udgifter, saa længe man ikke vil øge Landbrugets Indtægter tilsvarende, og Vilje hertil synes den nuværende Regering at være ganske blottet for. Vi er klar over, at vi ikke formaar det mindste i Retning af at hindre et saadant Lovforslags Gennemførelse. Vi har imidlertid vor parlamentariske Ret til at udtale os om den, og naar vi nu ved, at Regeringen vil gennemføre dette Lovforslag i dets Hovedtræk, lige meget hvad Oppositionen siger, vil jeg gerne udtale mig ganske kort om et Par Enkeltheder, som vi mener burde ændres.

I Henhold til § 1, Stk. 2, kommer Statens Tjenestemænd, Lærlinge, Landbrugsmedhjælpere under 18 Aar og Sømænd, der lønnes med Andel i Udbyttet, ikke ind under Loven, idet der for de tre første Kategoriers Vedkommende i Forvejen er fastsat en Ferie, og hvad Sømændene angaar, maa disse i dette Tilfælde anses for at være deres egen Arbejdsgiver. Der har under Debatten været fremsat forskellige Synspunkter vedrørende Loven om Forholdet mellem Husbond og Medhjælpere. Der staar ganske vist i denne Lovs § 33, Stk. 2 — jeg beder om Formandens Tilladelse til et ganske kort Citat —: „Saafernt Parterne ikke har vedtaget afvigende Bestemmelser, kommer ogsaa de øvrige Regler i Lovens Kapitel 1... til Anvendelse, selv om Medhjælperen er fyldt 18 Aar.“ Men i det foreliggende Lovforslag hedder det i § 7: „Enhver Aftale, hvorved der gives Afkald paa den i denne Lov hjemlede Ret til Ferie med Løn, er ugyldig.“ Jeg maa altsaa gaa ud fra, at kun de Medhjælpere i Landbruget, der er under 18 Aar, i denne

Forbindelse falder ind under den førstnævnte Lov, og er dette rigtigt, vil Landbrugets Stilling her blive lidt anderledes over for Loven, end den vilde være, hvis man for Landbrugets faste Medhjælpere kun henholdt sig til Loven om Husbond og Medhjælpere.

Medens man i Industri og Haandværk i Almindelighed har Arbejdet fordelt over hele Aaret, er Arbejdet ved Landbruget i høj Grad sæsonpræget, saaledes at netop den angivne Ferietid er Højsæson for Landbruget. Man har taget noget Hensyn hertil, idet man for Landbrugsarbejderne kan nøjes med at give de 6 Dage i Træk inden for Højsæsonen. Det maa imidlertid huskes, at medens Fabriksarbejderne trænger til frisk Luft, faar Landbrugsarbejderne dette hver Dag i Aaret. Det vilde derfor være mere rimeligt, om man nøjedes med at fastsætte, at en Landbrugsarbejder skal have en Fridag for hver Maaned, og denne Fridag gives efter gensidig Overenskomst mellem Arbejder og Arbejdsgiver. Det vil for mange ugifte Landarbejdere blive et Spørgsmaal, hvad de skal faa Tiden til at gaa med, naar de ikke maa tage andet Arbejde, og i mange Tilfælde vilde de ligge deres Familie eller Venner til Byrde i en hel Uge, derimod vil de kunne nyde en enkelt Dag eller 2—3 Dage i Træk, fordelt paa forskellige Frier, og en saadan Ferieordning er jo indført almindeligt allerede nu.

Bestemmelsen om, at der kan opspares Frieret, forekommer mig ret umulig inden for Landbruget, hvor det er almindeligt, at de unge Mennesker gaar fra Plads til Plads. Jeg forudsætter, at en ung Mand tager Plads ved Landbruget f. Eks. fra 1. Maj til 1. November, et ikke ualmindeligt Fæstemaal. Han vil ikke kunne gøre Fordring paa 6 sammenhængende Dage inden 30. September. Som Regel vil Arbejdsgiveren da søge at ordne Ferien mellem første Roesæson og Højsæsonen eller mellem sidste Roesæson og Høst. Ferien falder da i Juli eller sidste Halvdel af Juni. Han kan kun have 2—3 Dage til gode og kan ikke faa 6 Dage i Sammenhæng, og selv om han har været beskæftiget hele Vinteren hos en anden Arbejdsgiver, kan den Mand, hvor han tjener om Sommeren, ikke være forpligtet til at yde Ferie for Vinterarbejdet. Loven synes mig overhovedet uhyre vanskelig at udføre i Praksis, medmindre Arbejderen er paa samme Sted hele Aaret. Den internationale Konventions Krav om, at vedkommende skal være beskæftiget mindst eet Aar samme Sted, for Frieretten, saaledes som den i øvrigt er udformet i dette